

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ειρήνη Αρτέμη (eiriniartemi@gmail.com)

Η Ειρήνη Αρτέμη είναι Διδάσκουσα ΕΑΠ, Διδάκτωρ και πτυχιούχος του τμήματος Θεολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και πολλών Πανεπιστημίων του εξωτερικού. Έχει Μεταπτυχιακό και Διδακτορικό από τη Θεολογική Σχολή του ΕΚΠΑ με ειδίκευση στην Ιστορία Δογμάτων, Πατερική Θεολογία και Συμβολική. Ύστερα ξανά από Πανελλήνιες εισήχθη στη Φιλοσοφική Σχολή στο τμήμα της Φιλολογίας του ΕΚΠΑ που ολοκλήρωσε με κατεύθυνση κλασσική Φιλολογία. Έχει δύο μεταδιδακτορικά. Το ένα από το Πανεπιστήμιο της Πάτρας με ειδίκευση στην αρχαία ελληνική και βυζαντινή Φιλοσοφία και το άλλο από το Αλμέρια της Ισπανίας από το τμήμα Κλασικών Σπουδών στο «Κοινωνία μετά την κρίση». Εφέτος ολοκληρώνει το μεταπτυχιακό της στην Ιατρική στο Πρόγραμμα «Κοινωνιολογία, Ιστορία και Ηθική της Ιατρικής». Διδάσκει στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα της Θεολογίας του ΕΑΠ από το 2014. Έχει επιβλέψει πάνω από 50 μεταπτυχιακές διατριβές. Από το 2013, διδάσκει στα αγγλικά στο Israel Biblical Studies του Εβραϊκού Πανεπιστημίου της Ιερουσαλήμ. Δίδαξε στα γαλλικά Εκκλησιαστική Ιστορία και Πατρολογία στο Πανεπιστήμιο του Κονγκό- Κινσάσα για τρία χρόνια 2019-2022 και επέβλεψε 20 διπλωματικές. Από το 2023 διδάσκει Βιβλικές Γλώσσες, Εκκλησιαστική Ιστορία και Χριστιανική Βιοηθική στη Faith Academy στο Τορόντο στον Καναδά. Βραβεύτηκε το 2024 από το Columbia University για τη Θεολογική Επιστημοσύνη της. Έχει δημοσιεύσει πάνω από 244 άρθρα σε διεθνή περιοδικά με τη μέθοδο των κριτών και έχει συγγράψει πάνω από 5 βιβλία σε διάφορες γλώσσες. Έχει μιλήσει ως ομιλήτρια σε πάνω από 100 διεθνή συνέδρια. Είναι εκπαιδευτρια στο ΙΝΕΠ και στο ΕΚΔΔΑ καθώς και σε άλλα ΚΕΔΙΒΙΜ των ελληνικών Πανεπιστημίων. Τέλος είναι η National Correspondent

για την Ελλάδα στο Association International of Patristic Studies. Με βάση το Academia.edu και το Google Scholar άρθρα της έχει πάνω από 800 ετεροαναφορές.

Μιλτιάδης Βάντσος (mvantsos@past.auth.gr)

Ο Μιλτιάδης Βάντσος είναι Καθηγητής Χριστιανικής Ηθικής και Βιοηθικής στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη και σπούδασε θεολογία στη Θεολογική Σχολή του Α.Π.Θ. Στην ίδια σχολή πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές με ειδίκευση τη χριστιανική ηθική και απέκτησε τον τίτλο του διδάκτορα. Εργάστηκε ως Επιστημονικός Συνεργάτης και Επιστημονικός Βοηθός στην Έδρα Συστηματικής Θεολογίας του Τμήματος Ορθόδοξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Μονάχου, διδάσκοντας μαθήματα Χριστιανικής Ηθικής. Από το 2004 υπηρετεί στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού με γνωστικό αντικείμενο «Χριστιανική Ηθική και Βιοηθική», ενώ έχει διδάξει ως επισκέπτης καθηγητής σε Πανεπιστήμια της Γερμανίας, της Ελβετίας και της Κύπρου. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται κυρίως στη βιοηθική, στην οικολογική και κοινωνική ηθική. Είναι μέλος, μεταξύ άλλων, της Επιτροπής Βιοηθικής του Οικουμενικού Πατριαρχείου και του Ελληνικού Κλιμακίου της Έδρας Βιοηθικής της UNESCO. Έχει συμμετάσχει σε πολυάριθμα συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ έχει δημοσιεύσει περισσότερα από πενήντα πέντε άρθρα σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Επιλεγμένες δημοσιεύσεις:

- *Ηθική θεώρηση της έκτρωσης*, Θεσσαλονίκη 2009, σ. 280.
- *Η ιερότητα της ζωής. Παρουσίαση και αξιολόγηση από άποψη Ορθόδοξης Ηθικής των θέσεων της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας για τη βιοηθική*, Θεσσαλονίκη 2010, σ. 452.
- *Η μεταμόσχευση ιστού και οργάνου από ζώντα δότη. Ιατρική και ηθική θεώρηση* (σε συνεργασία με τον Δρ. Ιατρ. Εμμανουήλ Νικολούση), Θεσσαλονίκη 2016, σ. 280.
- *Το επιστημονικά εφικτό και το ηθικά ορθό. Προσεγγίσεις Ορθόδοξης Βιοηθικής*, Θεσσαλονίκη 2016, σ. 290.
- *Η εμπορευματοποίηση του ανθρωπίνου σώματος. Ηθική θεώρηση της δουλείας και της πορνείας*, Θεσσαλονίκη 2019, σ. 280.

- *Παρένθετη Μητρότητα. Ο ηθικός προβληματισμός για τη μητέρα, το παιδί και την οικογένεια. Πρακτικά Διεπιστημονικής Ημερίδας εις μνήμην του Καθηγητή Χρήστου Βάντσου, Κόσμος: Πρακτικά 1, Θεσσαλονίκη 2020 (επιμέλεια έκδοσης σε συνεργασία με τους Δ. Κακλαμάνο και Ε. Πεπέ).*

Γιώργος Βλαχάκης

Ο Γιώργος Βλαχάκης είναι Καθηγητής και υπηρετεί ως μέλος ΔΕΠ στη Σχολή Ανθρωπιστικών

Επιστημών του ΕΑΠ. Είναι συντονιστής στη Θεματική Ενότητα ΕΛΠ 22. Είναι μέλος και πρόεδρος της ΑΕΕ του Μεταπτυχιακού προγράμματος «Επικοινωνία της Επιστήμης». Είναι ιδρυτής και Διευθυντής του Εργαστηρίου Επικοινωνίας της Επιστήμης, της Τεχνολογίας και Ιατρικής της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΕΑΠ. Το ερευνητικό του έργο σχετίζεται κυρίως με την Ιστορία των Επιστημών στον Ελληνικό χώρο από τον 18 ο έως και τον 20 ο αιώνα. Έχει δημοσιεύσει σε

ελληνικά και ξένα περιοδικά με κριτές. Είναι μέλος πολλών επιστημονικών ενώσεων, είναι Γραμματέας του History of Physics Group της European Physical Society και αντεπιστέλλον μέλος της International Academy of the History of Science. Επίσης είναι πρόεδρος της Science and Literature Commission DHST/IUHPST. Έχει την επιστημονική επιμέλεια σε συλλογικούς τόμους και θεματικά τεύχη περιοδικών. Είναι αντεπιστέλλον μέλος της Διεθνούς Ακαδημίας Ιστορίας των Επιστημών. Έχει δημοσιεύσει εργασίες του σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά με κριτές. Έχει συμμετάσχει με ανακοινώσεις σε πολλά διεθνή και ελληνικά συνέδρια και σεμινάρια. Έχει συμμετάσχει επίσης σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα ως επιστημονικός υπεύθυνος ή ερευνητής. Είναι επιβλέπων σε διδακτορικές διατριβές και διπλωματικές εργασίες καθώς και σε αντίστοιχες επιτροπές αξιολόγησης υποψηφίων στο ΕΑΠ και σε άλλα Πανεπιστήμια.

Βίκυ Βλάχου (vvlachou2009@yahoo.gr)

Η Βίκυ Βλάχου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εγκληματολογίας στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και διδάσκουσα στο ΠΜΣ «Εγκληματολο-

γία» του ανωτέρω Τμήματος και Πανεπιστημίου. Σπούδασε Κοινωνιολογία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και έκανε μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στην Εγκληματολογία. Το 2003 ολοκλήρωσε τη διδακτορική της διατριβή με θέμα «Γυναίκα-θύμα άσκησης σωματικής βίας και το σύστημα απονομής της ποινικής δικαιοσύνης» και έλαβε το διδακτορικό της δίπλωμα. Τα κύρια ερευνητικά της ενδιαφέροντα είναι: Ιστορία των Εγκληματολογικών Θεωριών, Ποινική Δικαιοσύνη και Θύμα, Βία και Έγκλημα.

Στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και συγκεκριμένα στον Τομέα Εγκληματολογίας του Τμήματος Κοινωνιολογίας υπηρετεί από το 2010 ως λέκτορας και από το 2024 κατέχει τη βαθμίδα της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας. Διδάσκει εγκληματολογικά μαθήματα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο και είναι επιβλέπουσα διπλωματικών εργασιών και μέλος τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών διδακτορικών διατριβών.

Είναι συγγραφέας των επιστημονικών βιβλίων: 1. Η Αντιμετώπιση της Σωματικής Βίας κατά των Γυναικών από το Σύστημα Απονομής της Ποινικής Δικαιοσύνης, (εκδ. Έλλην, 2005), 2. Η Εξέλιξη των Εγκληματολογικών Θεωριών για τη Βία και την Επιθετικότητα (εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2008), 3. Ιστορική επισκόπηση των εγκληματολογικών θεωριών κατά τον 19ο αιώνα. Η γένεση της Εγκληματολογίας, (εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2012), 4. Ιστορική επισκόπηση των εγκληματολογικών θεωριών κατά τον 19ο αιώνα. Η γένεση της Εγκληματολογίας, Β' Αναθεωρημένη έκδοση, (εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2017) και 5. Ποινική Δικαιοσύνη κα Θύμα. Από τις παρυφές της προϊστορίας έως τον 21^ο αιώνα. (εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2022). Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά και έχει πραγματοποιήσει και συμμετάσχει σε εγκληματολογικές και κοινωνιολογικές έρευνες.

Έχει πλούσιο διδακτικό έργο σε όλες σχεδόν τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και έχει παρουσιάσει εισηγήσεις σε ελληνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες. Είναι μέλος της Ελληνικής και της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Εγκληματολογίας, ενώ έχει διατελέσει μέλος της Διεθνούς Εταιρείας Θυματολογίας.

Γιώργος Ηλιόπουλος (gilio17@gmail.com)

Ο Dr. Phil. Γιώργος Η. Ηλιόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1965. Απόφοιτος της Βαρβακείου Προτύπου Σχολής (1983), πτυχιούχος του

Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με κατεύθυνση τη φιλοσοφία (1987), κάτοχος μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Φιλοσοφία από το ίδιο Πανεπιστήμιο (1993), υπότροφος της D.A.A.D. (Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών) και του Ι.Κ.Υ. (Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών), αναγορεύθηκε σε διδάκτορα Φιλοσοφίας στο Freie Universität (Ελεύθερο Πανεπιστήμιο) του Βερολίνου με βαθμό *summa cum laude* (άριστα) τον Φεβρουάριο του 2002. Διεξήγαγε έρευνα στη Γερμανία και δίδαξε στο Πανεπιστήμιο Πατρών και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Από το 1992 υπηρέτησε ως καθηγητής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα και τη Γερμανία και διετέλεσε για τέσσερα χρόνια Διευθυντής σε σχολεία της περιοχής των Αθηνών. Από την άνοιξη του 2019 ανήκει στο Εργαστηριακό και Διδακτικό Προσωπικό του Τομέα και εν συνεχεία του Τμήματος Φιλοσοφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου της Αθήνας. Η διδακτορική του διατριβή φέρει τον τίτλο: *Ganzes und Teile des Politischen bei Aristoteles* (Το όλον και τα μέρη του πολιτικού κατά τον Αριστοτέλη) και έχει εκδοθεί στο Μαρβούργο της Γερμανίας το 2004. Τα επιστημονικά του δημοσιεύματα εντάσσονται στα πεδία της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας, με έμφαση στην κλασική αττική φιλοσοφία, της φιλοσοφίας του γερμανικού ιδεαλισμού, της διαλεκτικής, της ερμηνευτικής και της πολιτικής φιλοσοφίας. Έχει, επίσης, μεταφράσει στα ελληνικά έργα των Χέγκελ, Χάιντεγκερ και Γκάνταμερ.

Παύλος Κάβουρας (kavouraspavlos@gmail.com)

Ο Παύλος Κάβουρας είναι Ομότιμος Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) και επικεφαλής της Έδρας UNESCO με τίτλο «Ανθρωπολογία της Παραδοσιακής Μουσικής: Αναπαριστώντας και Επαναπροσδιορίζοντας την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά».

– Το έργο του καλύπτει ένα ευρύ φάσμα γνωστικών πεδίων, συμπεριλαμβανομένων της ανθρωπολογίας, μουσικολογίας, κοινωνιολογίας, ιστορίας, φιλοσοφίας, πολιτισμικών και επιτελεστικών σπουδών.

– Διετέλεσε ιδρυτής και διευθυντής του Εργαστηρίου Εθνομουσικολογίας και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας του ΕΚΠΑ (2007-2022) και έχει συμβάλει καθοριστικά σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα, συμμετέχοντας σε διαλέξεις, πανεπιστημιακή διδασκαλία, εθνογρα-

φική έρευνα και θεσμικές συνεργασίες στους τομείς της τέχνης και της εκπαίδευσης.

– Το ερευνητικό του ενδιαφέρον εστιάζεται στη διαλογική εθνογραφία, την ερμηνευτική του εαυτού και του άλλου, την αναπαράσταση και επιτέλεση της μουσικής και του χορού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στην πολιτισμική ερμηνεία της μουσικής και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, διερευνώντας τη μουσική ως μέσο κοινωνικής, θρησκευτικής και αισθητικής εμπειρίας.

– Το συγγραφικό του έργο περιλαμβάνει βιβλία και άρθρα σχετικά με τη μουσική και την τελετουργία, την ηχητική εμπειρία του ιερού, την ανθρωπολογική προσέγγιση της επιτέλεσης και τις σχέσεις τέχνης και κοινωνίας. Έχει συμμετάσχει ως ομιλητής σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια, ενώ η πανεπιστημιακή του διδασκαλία και οι δημόσιες διαλέξεις του αφορούν ζητήματα πολιτισμικής ανθρωπολογίας, εθνομουσικολογίας, φιλοσοφίας, κριτικής θεωρίας, διεπιστημονικής έρευνας και διακαλλιτεχνικής πρακτικής.

– Κεντρικό στοιχείο στο έργο του αποτελεί η διερεύνηση του υπαρκτού ζητήματος μέσα από μια σύνθετη μεθοδολογία που συνδυάζει τις φυσικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, τις τέχνες και τη φιλοσοφία, με διεθνείς και διαχρονικές προσεγγίσεις εσωτερικών ή μυστικιστικών παραδόσεων. Στόχος του είναι η συστηματική μελέτη και ανάδειξη της ανθρώπινης νοημοσύνης, με έμφαση στην αυτεπίγνωση, την ενσυνειδησία και την αυτογνωσία.

Μαριάννα Καραμάνου

Η Μαριάννα Καραμάνου είναι Δερματολόγος-Αφροδισιολόγος, Καθηγήτρια Επιστημολογίας, Ιστορίας και Ηθικής της Ιατρικής στην Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ και Αντεπιστέλλον μέλος της Γαλλικής Ιατρικής Ακαδημίας. Διατελεί Ερευνήτρια (Research Associate) στο Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο των Ανθρωπιστικών Επιστημών στην Ιατρική (Humanités en médecine) στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Λωζάννης και Συνεργαζόμενο μέλος ΔΕΠ στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (με αντικείμενο: “Έρευνα και Μελέτη της Ιστορίας των Βιοϊατρικών Επιστημών – Ιατρική Δεοντολογία”). Διετέλεσε Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιστορίας της Ιατρικής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης και Επισκέπτρια Καθηγήτρια στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Claude Bernard, Λυών. Επι-

προσθέτως, είναι Διευθύντρια του Εργαστηρίου Ιστορίας της Ιατρικής και Ιατρικής Ηθικής στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ.

Το ερευνητικό της έργο επικεντρώνεται στο πεδίο της Ιστορίας της Ιατρικής, της φιλοσοφίας, της ηθικής και δεοντολογίας της Ιατρικής, από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα, με ιδιαίτερο εστιασμό στον 18ο, 19ο και 20ο αιώνα. Παράλληλα, δραστηριοποιείται ερευνητικά στον τομέα των ανθρωπιστικών επιστημών στην ιατρική (medical humanities). Η απήχηση και η διεθνής αναγνώριση του ερευνητικού της έργου αποτυπώνεται σε δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά μετά από κρίση, σε έγκριτες βάσεις δεδομένων. Μέρος του ερευνητικού της έργου έχει λάβει διεθνείς και εθνικές τιμητικές διακρίσεις. Η Δρ. Μαριάννα Καραμάνου είναι ενεργό μέλος της Γαλλικής Εταιρείας Ιστορίας της Ιατρικής, της Διεθνούς Εταιρείας Ιστορίας της Ιατρικής, της Εταιρείας διάδοσης του Ιπποκρατείου Πνεύματος και της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Αφηγηματικής Ιατρικής (Eunames – The European Narrative Medicine Society). Διατελεί τακτικό ισόβιο μέλος της Διεθνούς Ακαδημίας Ιστορίας της Φαρμακευτικής (Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie) και Πρόεδρος του Ελληνικού Παραρτήματος της Βαλκανικής Ιατρικής Ένωσης.

Μιλτιάδης Κήπας (kipasmilt@yahoo.gr)

Ο Μιλτιάδης Κήπας είναι καθηγητής στο τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου. Σπούδασε οικονομικά, φιλοσοφία, κοινωνιολογία, πολιτικές επιστήμες και μεθοδολογία, ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών στο ΕΚΠΑ, Πάντειο Πανεπιστήμιο και Μετσόβειο Πολυτεχνείο. Τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα είναι η οικονομική και η κοινωνική ιστορία της Ευρώπης, ο οικονομικός και κοινωνικός σχηματισμός και μετασχηματισμός στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, η πολιτική οικονομία, η κοινωνιολογία, οι θεωρίες της ανάπτυξης, του ιμπεριαλισμού και του παγκόσμιου συστήματος και η φιλοσοφία. Τα τελευταία χρόνια διδάσκει στο τμήμα Κοινωνιολογίας πολιτική οικονομία, ιστορία της Ευρώπης, οικονομικό και κοινωνικό μετασχηματισμό της Ευρώπης και της Ελλάδας, Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης του Παγκόσμιου Συστήματος και στο ΠΜΣ Κοινωνιολογία το κοινωνικό και οικονομικό υπόδειγμα ανάπτυξης και συγκρότησης του ελληνικού κράτους και της ελληνικής κοινωνίας και τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες στην Ευρώπη. Διετέλεσε διευθυντής του τομέα

Σύγχρονη Ευρωπαϊκή και Ελληνική Κοινωνία του τμήματος Κοινωνιολογίας την περίοδο 2016-2018 και 2020-2022 και διευθυντής του ΠΜΣ Κοινωνιολογία 2022-2024. Επίσης διδάσκει από το 2011 στο ΕΑΠ στις ενότητες Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία στην Ευρώπη και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Περιφερειακές Ανισότητες. Είναι μέλος επιτροπών του Παντείου Πανεπιστημίου και του τμήματος Κοινωνιολογίας, ενώ υπήρξε μέλος της επιτροπής στην πιστοποίηση του τμήματος Κοινωνιολογίας το 2021 στην οποία η αξιολόγηση υπήρξε παρά πολύ καλή.

Κωνσταντίνος Κορναράκης (konkor@theol.uoa.gr)

Ο Κωνσταντίνος Κορναράκης είναι Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας της θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. με ειδίκευση στην Πατερική θεολογία, τη Χριστιανική Ηθική και τη Βιοηθική. Ασχολείται με θέματα ηθικής θεολογίας, ανθρωπολογίας και βιοηθικής, καθώς και άλλα σύγχρονα ηθικά και ανθρωπολογικά θέματα, όπως η οικολογική κρίση και η χρήση της τεχνολογίας. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα ανήκει η σπουδή νηπτικών και εν γένει φιλοκαλικών κειμένων. Έχει συγγραφικό έργο σε θέματα σχετικά με το αντικείμενό του. Μετέχει σε ποικίλες επιτροπές Βιοηθικού ενδιαφέροντος. Συγκεκριμένα, είναι τακτικό μέλος: της *Συνοδικής Επιτροπής Βιοηθικής της Εκκλησίας της Ελλάδος*, της *Pontificia Academia Per la Vita* (Ποντιφικής Επιτροπής Βιοηθικής), της *Επιτροπής Βιοηθικής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Εκκλησιών* (2017-2022), της *Εθνικής Επιτροπής Δεοντολογίας του Ε.Ο.Φ.*, της *Ελληνικής Εταιρείας Βιοηθικής*, της *Επιτροπής Βιοηθικής του ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ* και της *Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας του Ε.Κ.Π.Α.* Εξάλλου είναι Πρόεδρος του *Εποπτικού Συμβουλίου της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του ΥΠΑΙΘ* και επιμορφωτής του *Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμόρφωσης*.

Μαρία Κρητικού

Η Μαρία Κρητικού είναι Διδάκτωρ ανθρωπολογίας και φιλοσοφίας του χορού στο Τμήμα Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ και είναι απόφοιτος ΤΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Αθηνών με μεταπτυχιακές σπουδές στο ίδιο τμήμα. Το θέμα της διδακτορικής διατριβής είναι: «Το παραστασιακό σώμα:

Φιλοσοφική και διεπιστημονική προσέγγιση στις καλλιτεχνικές και εκπαιδευτικές πρακτικές» και επόπτρια την Άννα Λάζου. Η Μαρία Κρητικού ασχολείται με την αθλητική και καλλιτεχνική απόδοση του σώματος. Με βασικές σπουδές στον αθλητισμό, μεταπτυχιακές σπουδές στην προπονητική του χορού και της γυμναστικής αλλά και συστηματική ενασχόληση με τις τέχνες, η έρευνα της τα τελευταία χρόνια επικεντρώνεται στη μελέτη του σώματος από τις παραδοσιακές στις πιο σύγχρονες καλλιτεχνικές πρακτικές προσεγγίζοντας διεπιστημονικά τις δυνατότητες της σωματικής επιτέλεσης και έκφρασης. Ειδικότερα μελετά το χορό (διάφορα είδη του), αλλά και άλλες σωματικές πρακτικές (παιγνίδι, μουσική, γυμναστική, ακόμη και ζωγραφική, θέατρο κ.ά.) και πώς προϋποτίθενται μορφών έκφρασης που χαρακτηρίζουν τον ανθρώπινο πολιτισμό και ταυτόχρονα συνιστούν ένα αναπαραστατικό σύστημα συγκεντρωμένο στο ζωντανό σώμα και ως εκ τούτου, μπορούν να μας βοηθήσουν να ανιχνεύσουμε τη διασύνδεσή τους με τις ταυτότητες της ανθρώπινης ύπαρξης αλλά και την πολιτισμική σημασία της σωματικής εμπειρίας. Είναι μέλος της ερευνητικής και καλλιτεχνικής ομάδας της Άννας Λάζου στο πλαίσιο της έρευνας της όρχησης & του αρχαίου δράματος και από το 2020 συνεργάζεται ειδικότερα στην συσχέτιση του ιαπωνικού παραδοσιακού θεάτρου και χορού butoh με την πειραματική προσέγγιση του χορού και του δράματος από την ομάδα δρΥός τόΠοι.

Έχει πραγματοποιήσει σειρά δημοσιεύσεων στους συλλογικούς τόμους Τέχνη Φιλοσοφία Θεραπεία τ. Α' (2016), PATH 1 (2020-2022), PATH 2 (2022-2024) εκδόσεις Αρναούτης και Αρχαία Όρχηση: Θεωρία και πράξη (2024) εκδόσεις Βροτέας.

Η Μαρία Κρητικού διευθύνει στο Λαύριο το Σύλλογο δημιουργικής κίνησης, καλλιτεχνικής έκφρασης και σωματικής απόδοσης διοργανώνοντας μεταξύ των άλλων σεμινάρια θεωρίας και πράξης του χορού και του δράματος.

Άννα Λάζου (lazou2011.ancientorchesis@gmail.com)

Η Άννα Λάζου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ. Σπούδασε Φιλοσοφία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (1980) και στο Birkbeck College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (1984 – 1990) (Φιλοσοφία του Νου, Λογική, Αισθητική, Πολιτική Φιλοσοφία, Επιστημολογία) και Θέατρο

στην Αθήνα (Δραματική Σχολή Β. Ρίτσου). Είναι Διδάκτορας Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (2006) όπου και υπηρετεί από το 2023 ως Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο αντικείμενο της Φιλοσοφικής Ανθρωπολογίας και από το 2024 στο αντικείμενο αισθητική των αναπαραστατικών τεχνών. Οι δημοσιεύσεις της περιλαμβάνουν κυρίως άρθρα και μελέτες σχετικά με θέματα Σύγχρονης Φιλοσοφίας, Ιστορίας της Φιλοσοφίας, Φιλοσοφίας του Νου, Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Θεάτρου και του Χορού*. Πρόσφατες δημοσιεύσεις της: “Ψυχογονικά Γεγονότα και η επί σκηνής δράση του ηθοποιού”, περιοδικό Θεατρογραφίες, Νοέ-Δεκ. 2008 και “The Diachronic Character of the Dionysian”, Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου “Musiques, Rhythmes et Dances dans l’ Antiquite”, Εκδόσεις Presses Universitaires de Rennes, Σεπτ 2010 κ.ά., Άνθρωπος, ο Δημιουργός, εκδ. Αρναούτης, Αθήνα τ. Α’ 2016 (βιβλίο) και τ. Β’ (2024), Φιλοσοφία, Τέχνη, Θεραπεία τ. Α’ & Β’ (συλλογικός τόμος), σε επιμέλεια Ά. Λάζου, εκδ. Αρναούτης, Αθήνα 2016 κ.ά. Στις μελέτες της για το χορό καταγράφονται πολλές δημοσιεύσεις άρθρων σε ελληνικές και διεθνείς εκδόσεις και η επιμέλεια των εκδόσεων *Χορός και Αρχαία Ελλάδα*, *Orchesis. Texts on Ancient Greek Dance*,, *Ερμηνεύοντας για τον αρχαίο χορό* εκδ. Τρόπος Ζωής, *Όρχησις & Άθληση*, εκδ. Αρναούτης, *Τετράδια Εργασίας της Ομάδας μελέτης αρχαίας όρχησης 2013-2018*, εκδ. Οσελότος κ.ά.

Συνδημιουργεί και συνσκηνοθετεί κι ενίοτε συμμετέχει ως ηθοποιός, για το σκοπό αυτό, σε δρώμενα και παραστάσεις που έχουν κυρίως εκπαιδευτικό ρόλο: *Οι Έλληνες της καθ’ ημάς ανατολής*, *Ευμενίδες*, *Σαν Άυλο Πετούμενο*, *Ατενίζοντας το ανατολικό αέτωμα*, *Η Δίκη του Σωκράτη*, *Ελληνική Διαχρονία του χορού*, *Σαν Παραμύθι*;, *Περιοκλής – Χρυσός Αιώνας & Αθήνα*, *Πέρσαι-Αισχύλος*, *Χορεύοντας με τη φωνή των αγαλμάτων*, *Λυσιστράτη 2050 μ.Χ.* κ.ά.

Μιχαήλ Κ. Μαντζανάς (mic.mantzanas@gmail.com)

Ο Μιχαήλ Κ. Μαντζανάς είναι Καθηγητής στην Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνών με ειδικότητα: *Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Φιλοσοφία*. Είναι Διδάσκων Καθηγητής στη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ, όπου δίδασκε σε προπτυχιακά (Π.Δ. 407) και στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ από το

2003 έως την ίδρυση του Τμήματος Φιλοσοφίας στη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ, όπου σήμερα διδάσκει στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας στη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ. Είναι Συντονιστής (Coordinator) του Εργαστηρίου Φιλοσοφικής Συμβουλευτικής και Φιλοσοφίας της Αυτογνωσίας του Τμήματος Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ από τη στιγμή της ίδρυσής του (ΦΕΚ Ίδρυσης: 3756 /B/ 25.10.2017). Το Εργαστήριο Φιλοσοφικής Συμβουλευτικής και Φιλοσοφίας της Αυτογνωσίας λειτουργεί ως ακαδημαϊκή δομή του Τμήματος Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιπροσθέτως, είναι Ειδικός Επιστήμων στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο της Κύπρου. Επί σειρά ετών παραδίδει μαθήματα - σεμινάρια - διαλέξεις: Ψυχολογίας, Κοινωνικής Ψυχολογίας, Δικαστικής Ψυχολογίας και Ψυχιατρικής, Συμβουλευτικής Φιλοσοφίας, Κινητοποιητικής Φιλοσοφικής Συμβουλευτικής, Φιλοσοφικής Ψυχολογίας, Φιλοσοφικής ανθρωπολογίας, Ηγεσίας, Διοίκησης Προσωπικού, Πολιτικής Κοινωνιολογίας, Διαχείρισης Σχέσεων και κρίσεων σε Ανώτατες Πανεπιστημιακές Ακαδημίες Βασικής Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης στην Ελλάδα και στην Κύπρο (ΤΕΠΑΚ). Επιπλέον, παραδίδει μαθήματα - σεμινάρια - διαλέξεις σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στα τμήματα: Ιατρικής του Παν/μίου Αθηνών και Ιατρικής του Παν/μίου Θεσσαλίας, στα Μεταπτυχιακά του Τμήματος Φιλοσοφίας στη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ: Ζώα, Ηθική, Δίκαιο, Ευζώια, όπου διδάσκει ως Καθηγητής το μάθημα: *Τα Ζώα ως Κατοικίδια: Κοινωνιολογικές και Νομικές Προεκτάσεις* και στο Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών: Φιλοσοφία: Ιστορία της Φιλοσοφίας και των Ιδεών, όπου επί σειρά ετών δίδασκε: *Βυζαντινή Φιλοσοφία* και τώρα διδάσκει: *Φιλοσοφία και Θρησκεία*. Επιπροσθέτως, δίδασκε στο Μεταπτυχιακό του Τμήματος Βιολογίας του ΕΚΠΑ και επί σειρά ετών διδάσκει στο Μεταπτυχιακό του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Επιπλέον, ως Ειδικός Επιστήμονας του Τεχνολογικού Παν/μίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), παραδίδει μαθήματα - σεμινάρια - διαλέξεις Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε συνάρτηση με τη Συμβουλευτική Φιλοσοφία και τη Φιλοσοφική Ψυχολογία. Είναι Διδάκτορας Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Διδάκτορας Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, πτυχιούχος της Θεολογικής, της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστη-

μίου Αθηνών και της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Έχει συμμετάσχει σε πολλά παγκόσμια επιστημονικά συνέδρια στο εξωτερικό και στο εσωτερικό και αποτελεί μέλος πολλών επιστημονικών εταιρειών. Πραγματοποιεί σεμινάρια - διαλέξεις μαθήματα που αφορούν στη Συμβουλευτική Φιλοσοφία, στην Αυτογνωσία και στην Κινητοποιητική Φιλοσοφική Ψυχολογία. Μέσα από το επιστημονικό έργο του, την επιστημονική και κοινωνική δράση του και μέσα από τα βιβλία του: *Η φιλοσοφημένη γυναίκα*, *Ο φιλοσοφημένος άνδρας*, *Φιλοσοφημένοι άνθρωποι*, ενασχολείται με μια πρωτότυπη επιστημονική έννοια και θεωρία του, η οποία αφορά στην έννοια του *Φιλοσοφημένου ανθρώπου*.

Σπύρος Μιχαλέας

Ο Σπύρος Μιχαλέας είναι απόφοιτος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, κάτοχος δύο μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών, ο πρώτος με ειδίκευση στις ιστορικές πηγές και ο δεύτερος στα αναλυτικά προγράμματα και τη διδασκαλία. Είναι Διδάκτωρ Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, καθώς και Διδάκτωρ και μεταδιδακτορικός ερευνητής Ιστορίας της Ιατρικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).

Από το 2022 διδάσκει στο αγγλόφωνο τμήμα της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, ενώ από το 2023 είναι Διδάσκων στο πρόγραμμα Μεταπτυχιακών σπουδών «Ιστορία, Ηθική και Κοινωνιολογία της Ιατρικής». Έχει πραγματοποιήσει εισηγήσεις με αντικείμενο την Ιστορία της Ιατρικής σε ελληνικά πανεπιστήμια, τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Μελέτες του έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους.

Έχει διατελέσει επιστημονικός συνεργάτης του εκδοτικού οίκου Wiley-Blackwell (Oxford) και φιλολογικός επιμελητής του επιστημονικού τόμου *Επαναστατική δράση και μυστικές εταιρείες στη νεότερη Ευρώπη* (2017). Έχει τιμηθεί με το βραβείο «Σπύρος Δοξιάδης για τον Έφηβο».

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα στην Ιστορία και, ειδικότερα, στην Ιστορία της Ιατρικής περιλαμβάνουν τις υγειονομικές διοικητικές δομές, τη μελέτη της αστικής και αγροτικής αποκατάστασης, καθώς και το επίπεδο υγείας των Ελλήνων προσφύγων στην Κεντρι-

κή Μακεδονία κατά τον Μεσοπόλεμο. Στο πλαίσιο της έρευνάς του, έχει ψηφιοποιήσει και επεξεργάζεται ηλεκτρονική βάση δεδομένων 200.000 προσφύγων.

Πέτρος Α. Παναγιωτόπουλος (panapetros@theo.auth.gr)

Ο Πέτρος Α. Παναγιωτόπουλος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1966. Σπούδασε Φυσική και Θεολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και έλαβε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα και Διδακτορικό από το Τμήμα Θεολογίας του Α.Π.Θ. Συνεργάστηκε με το ίδιο Τμήμα σε Πρόγραμμα Διδακτικής Εμπειρίας, στην Πρακτική Άσκηση των Φοιτητών του και στη διοργάνωση Ανοιχτών Μαθημάτων/Open Courses (Προγράμματα ΕΣΠΑ). Είναι διδάσκων στη Θεολογική Σχολή του Ορθόδοξου Πανεπιστημίου του Κογκό. Είναι Ιδρυτικό Μέλος του Εργαστηρίου Κοινωνικής Έρευνας της Θρησκείας και του Πολιτισμού του Τομέα Ηθικής και Κοινωνιολογίας του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ.

Εργάστηκε ως Επιμελητής της ηθικο-θρησκευτικής έκδοσης του Οικουμενικού Πατριαρχείου «Ορθοδοξία» και της Επιθεώρησης του Πατριαρχικού Κέντρου Πατερικών Μελετών «Κληρονομία» και Αρχισυντάκτης στην Ιστοσελίδα «Πεμπτουσία» στην ελληνική και αγγλόφωνη έκδοσή της. Συμμετείχε στη συγγραφική ομάδα για το εγχειρίδιο της Γ΄ Τάξης των Εκκλησιαστικών Λυκείων για το μάθημα της Ποιμαντικής Θεολογίας, καθώς και στην ομάδα συγγραφής του σημειώσεων του Προγράμματος «Εξομολογητική», των Προγραμμάτων Επιμόρφωσης του Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμόρφωσης της Ι. Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Τον Ιούνιο του 2017 εξελέγη Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Το Φεβρουάριο του 2018 ορκίστηκε και ανέλαβε. Τον Μάρτιο του 2023 εξελέγη Αναπληρωτής Καθηγητής στο ίδιο Τμήμα. Διδάσκει τα εξής μαθήματα στο Τμήμα Θεολογίας:

Α. Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών:

1. Χριστιανική Ηθική και Βιοηθική
2. Εισαγωγή στην Ηθική
3. Σύγχρονη Επιστήμη και Ορθόδοξη Θεολογία
5. Ποιμαντική Θεολογία και Επιστημονική Ηθική

6. Ποιότητα Ζωής και Χριστιανική Διδασκαλία
 7. Σύγχρονες Τάσεις στην Ιεραποστολή
 Β. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Θεολογία και Πολιτισμός» του Τμήματος Θεολογίας:
 1. Η Ενορία στην Ιστορία και το Παρόν (Χειμερινού εξαμήνου)
 2. Ορθόδοξη Θεολογία και Ποιμαντικές Εφαρμογές (Εαρινού εξαμήνου)
 Διδάσκει επίσης στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών:
 Α. «Τουρισμός και Τοπική Ανάπτυξη», Διατμηματικό Πρόγραμμα του ΑΠΘ, το μάθημα «Αγιορείτικος Μοναχισμός»
 Β. «Master in Ecumenical Theology», του Διεθνούς Πανεπιστημίου, το μάθημα «Modern Science and Orthodox Theology»

Παναγιώτης Πανταζάκος (parantaz@philosophy.uoa.gr)

Ο Παναγιώτης Πανταζάκος είναι Καθηγητής Ηθικής, στο Τμήμα Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) και Καθηγητής στη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας. Σπούδασε Φιλοσοφία, Θεολογία και Νομικά στο ΕΚΠΑ. Η Διδακτορική του Διατριβή είχε ως θέμα: *Η φυσική Θεολογία και το φυσικό δίκαιο στη φιλοσοφία των σοφιστών του 5ου π.Χ. αιώνα*. Μεταξύ των έργων του περιλαμβάνονται: *Θεός και Νόμος στην Αρχαία Σοφιστική*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2018, *Περί καθήκοντος*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2016, *Ηθική και Μεταθιτική* εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2015, *Ένστικτο και Ελευθερία κατά τον Τόμας Χομπς*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2014, *Ηθική και Δημοκρατία*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2012, *Πλήθων, περί ζώων και ψυχής*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2012, *Ελευθερία της Βούλησης και Ηθικές Αξίες*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα Αθήνα 2006, *Βιοηθική και Ηθική*, εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2022, κ.ά. Στα ερευνητικά του περιλαμβάνονται: η Βιοηθική και η Ιατρική Δεοντολογία, η Ηθική των Επιστημών, η Αστυνομική Ηθική, η Πειραματική μέθοδος και τα ηθικά διλήμματα στην Ιατρική, η αλληλεπίδραση γλώσσας, φιλοσοφίας και λογοτεχνίας κ.ά. Μεταξύ άλλων διατελεί ή έχει διατελέσει: Καθηγητής στη «Σχολή Μωραΐτη», Καθηγητής στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Αξιολογητής Ερευνητικών Προτάσεων στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών, το Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας κ.ά. Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος του Συλλόγου των Ειδικών Μεταπτυχια-

κών Υποτρόφων (Ε.Μ.Υ.) του ΕΚΠΑ, Διευθυντής του Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ, Διευθυντής του Εργαστηρίου: Φιλοσοφική Συμβουλευτική και Φιλοσοφία της Αυτογνωσίας, Διευθυντής του Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών μεταξύ των Τμημάτων Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου: «Ηθική Φιλοσοφία», Πρόεδρος της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: «Φιλοσοφία και Διοίκηση», Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της Σχολής Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού, Μέλος της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Δεοντολογίας για τις κλινικές δοκιμές (National Ethics Committee), Πρόεδρος της Επιλογής Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης, κ.ά.

Παναγιώτης Σίδερης (takissideris67@gmail.com)

Ο Παναγιώτης Σίδερης Διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ είναι Ιατρός Παθολόγος, Διευθυντής Παθολογίας του Γενικού Νοσοκομείου ΝΙΜΤΣ και συγγραφέας του βιβλίου «Ο “Ψυχοσωματικός” Παράγων των ασθενειών από την αρχαιότητα έως τον 20ό αιώνα», εκδόσεις Παπαζήση.

Έχει αποκτήσει περισσότερα από 30 έτη κλινικής εμπειρίας σε δημόσια νοσοκομεία, παθολογικές κλινικές και διαγνωστικά κέντρα καθώς και διδακτική εμπειρία στον τομέα της παθολογίας, με κλινική διδασκαλία στη Γ΄ Παθολογική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου ΝΙΜΤΣ καθώς και στο Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Είναι Απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών και Διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, έχοντας εκπονήσει τη διδακτορική του διατριβή με θέμα «Ο “Ψυχοσωματικός” Παράγων στην αιτιολογία και την αντιμετώπιση των ασθενειών στην ελληνική και ευρωπαϊκή Ιατρική του 19ου και 20ου αιώνα».

Ασχολείται με εξειδικευμένα θέματα Ψυχοσωματικής Ιατρικής και Ιατρικής Ψυχολογίας και διαθέτει πλούσιο ερευνητικό έργο, με τομείς ενδιαφέροντος τη σχέση ιατρού ασθενούς, τις ψυχοσωματικές παθήσεις (κυρίως του πεπτικού συστήματος), την ιατρική ψυχολογία και τη γη-

ριατρική. Έχει δημοσιεύσει το ερευνητικό του έργο στην ιστορία της Ιατρικής, της Ψυχοσωματικής Ιατρικής και της λοιμωξιολογίας, ενώ άρθρα και μελέτες του έχουν δημοσιευθεί σε ελληνικά και ξένα περιοδικά. Το 2023 ξεκίνησε την μεταδιδακτορική του έρευνα στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Είναι μέλος του δυναμικού του Εργαστηρίου Επικοινωνίας της Επιστήμης, της Τεχνολογίας και Ιατρικής της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΕΑΠ. Επιπλέον, είναι μέλος ιατρικών συλλόγων και εταιρειών. Όπως της Ελληνικής Ιατρικής Εταιρείας Μελέτης Ψυχοσωματικών Προβλημάτων, της Ελληνικής Γεροντολογικής και Γηριατρικής Εταιρείας, της Ελληνικής Εταιρείας Εσωτερικής Παθολογίας και του Ελληνικού Οργανισμού Εγκεφαλικών.

Συνεχίζει τη μετεκπαίδευσή του συμμετέχοντας σε προγράμματα, όπως στο μετεκπαιδευτικό πρόγραμμα της Ακαδημίας Κλινικών Μελετών, με θέμα Ορθή Κλινική Πρακτική στις κλινικές μελέτες, καθώς και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα συμπληρωματικής εκπαίδευσης στην Ιατρική ψυχολογία του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ευαγγελία Φιλιππάκη

Η Ευαγγελία Φιλιππάκη είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών (2012-2018) και τελειόφοιτος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σακχαρώδης Διαβήτης και Παχυσαρκία» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η διπλωματική της εργασία έχει θέμα: «Η επίδραση του εντερικού μικροβιώματος στο μεταβολισμό και στην παχυσαρκία» με την προοπτική η διδακτορική της διατριβή να πραγματευθεί περαιτέρω πτυχές του θέματος αυτού και να επεκταθεί και σε ζητήματα σχετικά με τον διαβήτη.

Η Ευαγγελία Φιλιππάκη εργάζεται σήμερα ως ειδικευομένη Εσωτερικής Παθολογίας στο ΝΙΜΤΣ (2020-2024), όπου συμμετέχει στην παρακολούθηση, διερεύνηση και αντιμετώπιση παθολογικών περιστατικών καθώς και σε γενικές εφημερίες επειγόντων περιστατικών και υποδοχή ΕΚΑΒ με στόχο την ολοκλήρωση της ειδικότητας την Ενδοκρινολογίας στο ΓΝ Ευαγγελισμός. Αμέσως μετά την αποφοίτησή της από το πανεπιστήμιο Πατρών εκπαιδεύτηκε στα επείγοντα περιστατικά παθολογικού και χειρουργικού τομέα στο Γενικό Παναρκαδικό Νοσοκομείο Τρίπολης (2019) και στην συνέχεια εκπλήρωσε τη θητεία

της ως ιατρός υπηρεσίας υπαίθρου στο Κέντρο Υγείας Λεωνιδίου (2019-2020), οπού συμμετείχε σε ενεργές εφημερίες, στην περίθαλψη ασθενών στα επείγοντα περιστατικά και στη διακομιδή των ασθενών στην πλησιέστερη μονάδα υγείας.

Η Ευαγγελία Φιλιππάκη έχει επιπλέον εργαστεί ως εθελόντρια σε παθολογικά και χειρουργικά επείγοντα περιστατικά στο Γενικό Νοσοκομείο Νάξου (2016) και στο Γενικό Νοσοκομείο Κέρκυρας (2012) με το πρόγραμμα Ιατρική Απόβασης και είναι κάτοχος των επαγγελματικών πιστοποιήσεων Advanced Life Support της Ελληνικής Εταιρίας Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης, Advanced Trauma Life Support του Ελληνικού Τμήματος του Αμερικάνικου Κολλεγίου Χειρουργών και Complete First Aid Training της Rescue Training International.

Έχει συμμετάσχει με προφορικές και αναρτημένες ανακοινώσεις σε Συνέδρια Παθολογίας και στο Πανελλήνιο Διαβητολογικό Συνέδριο, στο τελευταίο με ανακοινώσεις που αναφέρονται στον κινκάρδιο ρυθμό της αρτηριακής πίεσης των νορμοτασικών διαβητικών ασθενών τύπου I, στη συχνότητα προσβολής των κρανιακών νεύρων σε διαβητικούς ασθενείς καθώς και στις διαταραχές ύπνου και την κατάθλιψη σε ασθενείς με διαβητική νεφροπάθεια.

Είναι γνώστης της αγγλικής (Michigan ECCE) και γαλλικής γλώσσα (Delf B2).

π. Χριστόφορος Χρόνης (chronis32000@yahoo.gr)

Ο π. Χριστόφορος Χρόνης γεννήθηκε στο Αγρίνιο το 1974. Είναι έγγαμος κληρικός-πρωτοπρεσβύτερος (με 6 τέκνα), της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας, εφημέριος στον Ιερό Ναό αγίου Χριστοφόρου (Πολιούχος) Αγρινίου.

Εργάστηκε ως μόνιμος διορισμένος εκπαιδευτικός στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση-ειδίκευση ΠΕ01.

Είναι πτυχιούχος του τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1997), κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών, τμήμα Φ.Π.Ψ., ειδίκευση Ηθική Φιλοσοφία (2007) και κάτοχος Διδακτορικού διπλώματος της Θεολογικής Σχολής στο Τμήμα Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (2016).

Κάτοχος πιστοποιημένων επιμορφωτικών προγραμμάτων του Ε.Κ.Π.Α. (Θρησκεία και Ψυχανάλυση, Διαχείριση Χωρισμού-Διαζυ-

γίου, Εισαγωγή στη Συμβουλευτική, Ψυχανάλυση: Θεωρία και Πράξη, Εκπαιδευτική Ψυχολογία) και του Πανεπιστημίου Πατρών (Τεχνητή Νοημοσύνη και Εκπαίδευση).

Από το 2017 είναι στέλεχος και εκπαιδευτής στο Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμορφώσεως της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Συγγραφέας τεσσάρων μονογραφιών, ενός εκπαιδευτικού υλικού για το Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμορφώσεως της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και αρκετών άρθρων ποιμαντικού και ποιμαντικοψυχολογικού περιεχομένου, δημοσιευμένα σε επιστημονικά περιοδικά και ιστοσελίδες.

Από τον Φεβρουάριο του 2020 μέχρι και τον Ιανουάριο του 2024 δίδαξε στη Θεολογική Σχολή/Τμήμα Θεολογίας του Ε.Κ.Π.Α. τα μαθήματα Ποιμαντική Θεολογία, Ποιμαντική Ψυχολογία και Ποιμαντική Νοσούντων, ως ακαδημαϊκός υπότροφος του ΕΛΚΕ.

Στις 3 Δεκεμβρίου 2024 εκλέχθηκε Επίκουρος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. - Τμήμα Θεολογίας, με γνωστικό αντικείμενο «Ποιμαντική Θεολογία και Ψυχολογία». Την 27^η Μαΐου 2025 έδωσε την απαραίτητη διαβεβαίωση ενώπιον του Πρύτανη κ. Γερασίμου Σιάσου και εντάχθηκε στο διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ.